

**Národní program
ochrany a reprodukce
genofondu lesních
dřevin na období
2014– 2018**

Cíle Národního programu ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin (NP)

- Zachovat a reprodukovat genofond lesních dřevin jako součást národního bohatství pro budoucí generace
- **Motivovat** vlastníky genetických zdrojů
- Zachování/zvyšování **biodiverzity**
- Informační databáze genetických zdrojů \Rightarrow zvýšení dostupnosti
- Mezinárodní spolupráce

Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin

„in situ“

→ ochrana a reprodukce
genetických zdrojů lesních
dřevin v místě jejich
původního výskytu

např.: genové základny,
uznané porosty fen. tř. A a
B, rodiče rodiny, ortety

„ex situ“

→ ochrana a reprodukce
genetických zdrojů lesních
dřevin mimo místo jejich
původního výskytu

např.: uznané porosty fen.
tř. A a B, semenné sady,
směsi klonů, Národní banka
osiva a explantátů lesních
dřevin

VYHLÁŠENÍ NP

- NP a jeho dobu platnosti stanoví MZe do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti novely zákona
 - spolupráce s MŽP
- ⇒ NP vyhlášen k 1. 7. 2014
- ⇒ vyhlášen na dobu určitou (zpočátku 5 let)
- **změna NP** – z podnětu MZe, pověřené osoby, určené osoby nebo jiného účastníka NP

„Pověřená osoba“ podle z. č. 149/2003 Sb.

Koordinátorem NP je pověřená osoba – ÚHÚL

Národní koordinátor – Ing. Miloš Pařízek (metodické vedení)

**Zástupce Národního koordinátora – Zbyněk Elingr,
Dis. (zpracování žádostí apod.)**

„Určená osoba“ podle z. č. 149/2003 Sb.

Provozováním Národní banky osiva a explantátů lesních dřevin je pověřena určená osoba - VÚLHM

Národní banka osiva lesních dřevin – Ing. Pavel Kotrla, Ph.D. (VS Kunovice)

Národní banka explantátů lesních dřevin – RNDr. Jana Malá, CSc. (Útvar biologie a šlechtění Zbraslav)

ŽÁDOST O ZAŘAZENÍ DO NP

- Žádost o zařazení genetického zdroje do NP může podat: vlastník zdroje RMLD, vlastník RMLD, nebo vlastník genové základny
- Zařazením genetického zdroje do NP se vlastník genetického zdroje stává účastníkem NP
- Účastníkem NP je rovněž určená osoba (VÚLHM)

ŽÁDOST O ZAŘAZENÍ DO NP

Vzor žádosti:

- ✓ příl. č. 1 vyhl. č. 132/2014 Sb.
- ✓ **ERMA2 modul GENOFOND**
- ✓ **aAGRI** (Životní situace)

Jednotné podací místo: ÚHÚL (doklad o zařazení)

Doba zařazení do NP: nejdéle do ukončení doby platnosti příslušného NP (pokud doba uznání nebo doba vyhlášení neskončí dříve)

ŽÁDOST O ZAŘAZENÍ DO NP

- Žádost musí být doručena na ÚHÚL **nejpozději do 31. prosince každého kalendářního roku**
- Žadatel může být nově zařazen jako účastník NP vždy **od 1. ledna následujícího roku**
- **VÝJIMKA: Žádosti o zařazení do NP v roce 2015 musí být doručeny na ÚHÚL nejpozději do 31. března 2015**

ZMĚNA A ZRUŠENÍ ZAŘAZENÍ DO NP

Změna NP \Rightarrow ÚHÚL může změnit zařazení genetického zdroje, kterého se změna týká, do NP

Zrušení zařazení: ÚHÚL zruší zařazení, jestliže

- genetický zdroj již **nesplňuje podmínky**, pro které byl zařazen
- genetický zdroj byl **poškozen nebo zničen**
- došlo k **porušení povinností** účastníkem NP
- o to účastník NP **požádá**

Povinnosti účastníků NP

- **Chránit a reprodukovat genetické zdroje** *in situ* nebo *ex situ* ve všech jejich částech a vývojových stádiích
- Zajišťovat uchovávání **vzorků** genetických zdrojů tak, aby **nedošlo k jejich poškození nebo zničení**
- V případě potřeby **umožnit reprodukci nebo obnovení** genetických zdrojů

Povinnosti účastníků NP

- V případě zjištění **nebezpečí znehodnocení** genetických zdrojů zajistit **nezbytná opatření k jejich záchraně**
- **Oznámit ÚHÚL změnu údajů** týkajících se genetických zdrojů – nejpozději do 30 dnů
- **Při ohrožení genetického zdroje neprodleně oznámit ÚHÚL**

Povinnosti účastníků NP

- **Vést průběžně dokumentaci** o genetických zdrojích zařazených do Národního programu tak, aby byla **vyloučena jejich záměna** s jinými genetickými zdroji (ústřední evidence – ÚHÚL)
- **Poskytnout vzorky** genetických zdrojů

Poskytování vzorků genetických zdrojů

Účastník NP poskytne vzorky jestliže:

- Má **dostatečnou zásobu** vzorků genetických zdrojů
- Poskytnutím vzorku **nedojde k ohrožení** genetického zdroje nebo k jeho **poškození**, popř. k jeho **zániku**
- **To vyžadují okolnosti, pro které byl genetický zdroj zařazen do NP**

Účel poskytování vzorků

- **Uložení a reprodukce genetických zdrojů v Národní bance osiva a explantátů**
- **Šlechtění, výzkum, vzdělávání a mezinárodní spolupráce**
- **Přímá reprodukce ohrožených genetických zdrojů lesních dřevin na základě předloženého projektu na zajištění návratu reprodukčního materiálu populací lesních dřevin do míst jejich původního výskytu nebo na jiná vhodná stanoviště (schvaluje ÚHÚL)**

Velikost poskytovaných vzorků

➤ Pro většinu dřevin stanoveno ve vyhlášce č. 132/2014 Sb. (příloha č. 3)

např.:

- **30 dormantních pupenů** z 1 ortetu pro účely organogeneze za účelem **uložení v bance** explantátů
- **400 ks čistých klíčivých semen** (SM, BO, MD) poskytovaných z **banky osiva**

Financování NP

- Financování ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly ministerstva
- Část financována z **PRV 2014–2020**
- **Účastníkům NP** jsou finanční prostředky poskytovány formou dotací
- Pravidla pro poskytování dotací jsou stanoveny v „**Zásadách**“

**Zásady, kterými se na základě § 2j zákona č. 149/2003
Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních
dřevin, ve znění pozdějších předpisů, stanovují
podmínky pro poskytování dotací na ochranu a
reprodukcí genofondu lesních dřevin
na období 2014–2018**

„Zásady“

- **účinné od 27. 8. 2014** (podpis ministra)
- **Na období 2014–2018** (jako NP)
- **NOTIFIKACE:** Část Zásad týkající se veřejné podpory (dotace pro vlastníky lesa) byla oznámena Evropské komisi \Rightarrow možné úpravy

Podpora genových základů (GZ)

- Podpora existence a obhospodařování GZ
- GZ musí být **vyhlášena a obhospodařována v souladu s platnou právní úpravou**
- GZ musí být **zařazena do aktuálního NP**
- Podpora se vztahuje **pouze na porostní skupiny, ve kterých se nacházejí dřeviny, pro které byla GZ vyhlášena, se zastoupením uvedeným v LHP/LHO minimálně 5%**

Podpora genových základů (GZ)

ZÁVAZEK:

Žadatel se zaváže, že **GZ zůstane zařazena do NP minimálně do 30.9. následujícího kalendářního roku**, pokud doba platnosti vyhlášení GZ neuplyne dříve

MAXIMÁLNÍ VÝŠE DOTACE:

Sazba 200,- Kč/ha/rok

Podpora uznaných zdrojů selektovaného reprodukčního materiálu

- **Porosty fenotypové třídy A** pro všechny lesní dřeviny uvedené ve vyhl. č. 393/2013 Sb.
- **Porosty fenotypové třídy B** pro všechny lesní dřeviny uvedené vy vyhl. č. 393/2013 Sb. kromě SM, BO, MD
- Porosty musí být zařazeny do aktuálního NP
- Podpora z evropských zdrojů – **PRV 2014–2020**

Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova 2014–2020 (PRV)

- **Vláda ČR schválila PRV dne 9. 7. 2014 a předložila ho ke schválení EK (1.Q. 2015?)**
- **Implementace** prostřednictvím Nařízení vlády ČR (jaro 2015?)

AKTUÁLNÍ STAV:

<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014-2020>

Program rozvoje venkova (PRV 2014-2020)

V oblasti RMLD:

- 1) podpora technického a technologického vybavení školkařských provozoven
- 2) podpora genetických zdrojů lesních dřevin

PRV- podpora školkařských provozoven

- **stroje potřebné na přípravu půdy a péči o ni**
(traktory, pluh, kultivátory, plečky, postřikovače apod.)
- **stroje pro výrobu prostokoř. sad. mat.**
(secí stroje, podorávače a vyzvedávače sazenic, školkovací stroje apod.)
- **technolog. zař. pro výrobu krytokořen.sad.m.**
(fóliovníky, přípravný substrátů, zařízení na plnění a osévání obalů apod.)
- **závlahové systémy**
(kapkové závlahové systémy, stabil. a mobil. potrubní závlahové systémy apod.)
- **dočasná úložiště sad. mat.**
(klimatizované haly, chladič boxy apod.)

Program rozvoje venkova (PRV)

DOTAZNÍK u členů SLŠ ČR:

- odpovědělo 18 členů (24 %)....t.j. 36 % produkční plochy
- **stáří mechanizace a vybavení les. školek:**

Stáří	Zastoupení
do 10 let	25 %
11 – 20 let	25 %
21 – 30 let	35 %
nad 30 let	15 %

PRV- podpora lesních genetických zdrojů

Podpora uznávání a obhospodařování zdrojů selektovaného reprodukčního materiálu:

- uznaných porostů fenotypových tříd A u všech lesnicky významných dřevin**
- uznaných porostů fenotypových tříd B u všech lesnic. výz. dřevin kromě SM,BO,MD**

PRV- podpora lesních genetických zdrojů

- Předpokládaný termín podávání žádostí:
vždy do 15. května příslušného roku
- **V 1. roce** se bude podávat žádost o zařazení do PRV zároveň s žádostí o dotaci, **v dalších letech** pouze žádost o dotaci

Podpora uznaných zdrojů selektovaného reprodukčního materiálu

ZÁVAZEK:

Žadatel se zaváže, že **minimálně jednou za období (5 let) provede sběr osiva šetrnými technologiemi** (jehličnaté dřeviny – ze stojících stromů, listnaté dřeviny – pomocí zavěšených sítí, plachet apod.)

VÝŠE DOTACE:

Sazba cca 1 900,- Kč/ha/rok (74 EUR/ha/rok)

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (rodiče rodiny, ortety a klony)

- jedinci **cenných regionálních populací**, jedinci **hospodářsky významní** nebo jedinci **ohrožených populací**

Účel podpory:

- **Zachování genofondu** těchto jedinců
- Vytvoření **předpokladů pro jejich budoucí využití**
- **Zdroj RMLD** pro Národní banku osiva a explantátů
- **Zakládání** semenných sadů a směsí klonů, popř. sbírek klonů

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (rodiče rodiny, ortety a klony)

- Rodič rodiny, ortet nebo klon musí být **uznán a obhospodařován v souladu s platnou právní úpravou**
- Rodič rodiny, ortet nebo klon **musí být zařazen do aktuálního NP**

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (rodiče rodiny, ortety a klony)

ZÁVAZEK (s výjimkou!):

- **V případě rodičů rodiny** byl v období od 1. 10. předchozího kalendářního roku do 30. 9. běžného roku proveden sběr semenného materiálu (bylo vystaveno potvrzení o původu)
- **V případě ortetů a klonů** byl v období od 1. 10. předchozího kalendářního roku do 30. 9. běžného roku proveden odběr částí rostlin (bylo vystaveno potvrzení o původu)

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (rodiče rodiny, ortety a klony)

VÝJIMKA:

V případě zvláště chráněných a ohrožených druhů lesních dřevin uvedených v tab. č. 1 Zásad nemusí být proveden sběr semenného materiálu ani odběr částí rostlin

MŽP: ZCHD – příl. II. vyhl. č. 395/1992 Sb.

ohrožené druhy – Červený seznam

Např. bříza trpasličí, vrba šedá, jeřáb opominutý apod.

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (rodiče rodiny, ortety a klony)

ZÁVAZEK:

Žadatel se zaváže, že rodič rodiny, ortet nebo klon zůstane zařazen do NP minimálně do 30.9. následujícího kalendářního roku, pokud doba platnosti uznání zdroje neuplyne dříve

MAXIMÁLNÍ VÝŠE DOTACE:

Sazba 1 000,- Kč/1 uznaný rodič rodiny, ortet ,klon

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (semenné sady a směsi klonů)

➤ Tato podpora nahradí podporu semenných sadů (SS) a směsí klonů (SK) podle Nařízení vlády č. 30/2014 Sb.

1) Podpora zakládání SS a SK

2) Podpora obhospodařování uznaných SS a SK

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (semenné sady a směsi klonů)

- Splnění všech požadavků daných platnou právní úpravou (včetně registrované a schválené dokumentace v aktuálním stavu)
- V případě již založených avšak dosud neuznaných SS a SK nutná registrace
- SS a SK musí být zařazeny do aktuálního NP

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (semenné sady a směsi klonů)

ZÁVAZEK:

- Žadatel se zaváže, že **SS nebo SK zůstanou zařazeny do aktuálního NP minimálně do 30.9. následujícího kalendářního roku**, pokud doba platnosti uznání zdroje neuplyne dříve
- **U nově registrovaných SS nebo SK budou odevzdány VÚLHM referenční vzorky reprodukčního materiálu, ze kterého byly SS nebo SK založeny; předání vzorků koordinuje ÚHÚL.**

Podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného RM (semenné sady a směsi klonů)

➤ Od podmínky sběru RMLD bylo odstoupeno

MAXIMÁLNÍ VÝŠE DOTACE:

Do 80% prokázaných nákladů vynaložených na dosažení účelu dotace.

(ceny dané výsledkem zadávacího řízení nebo za ceny v daném místě a čase obvyklé)

Podpora Národní banky osiva a explantátů

- Bude zřízena do konce roku 2014
- Trvalé účelové zařízení provozované VÚLHM dlouhodobě uchovávající vzorky osiva a explantátů ve specifických podmínkách
- Součástí NP je i **Koncepce Národní banky osiva a explantátů** (Statut – Metodika – Metodické postupy)

Podpora Národní banky osiva a explantátů

MAXIMÁLNÍ VÝŠE DOTACE:

Do 100% prokázaných nákladů vynaložených na dosažení účelu dotace, max. však do výše limitu 7 mil. Kč

- předběžná kalkulace – s žádostí o dotaci
- konečná kalkulace – konečné vyúčtování

Žadatel o dotaci

- FO nebo PO, **splňující podmínky** uvedené v Zásadách (NP)
- **vlastník, nájemcem nebo pachtýř pozemku**, na kterém se genetický zdroj nachází (musí to být výslovně stanoveno v nájemní nebo pachtovní smlouvě)
- Pozemky **na území ČR**
- **Nesmí být duplicita** (žádost z jiných zdrojů)
- **Nesmí splňovat definici podniku v obtížích**

Žádost o dotaci

- **Jednotné podací místo – ÚHÚL**
- **Vzor žádosti** uveden v části D Zásad
- Žádost lze **vygenerovat v ERMĚ2 modulu GENOFOND** (popř. eAGRI/Lesy/Lesnictví/Životní situace)

Přijímání žádostí o dotaci

- **podle části B bodů 1.1 a 1.3** (genové základny, rodiče rodiny, ortety, klony, semenné sady a směsi klonů) **zahájeno v roce 2015**; žádosti se podávají vždy od 1.1. do 30.9. příslušného roku
- **podle části B bodu 1.4.1** (podpora zřízení Národní banky osiva a explantátů) **do 15. 11. 2014**
- **Podle části B bodu 1.4.2** (podpora činnosti Národní banky osiva a explantátů) **zahájeno v roce 2015**; žádosti se podávají vždy **od 1. 1. do 15.5. přísl. roku**

Děkuji za pozornost.

Ing. Miloš Pařízek a Ing. Miroslav Válek